

บันทึก

เรื่อง ดีความคำว่า “ผงชักฟอก” ตามประกาศคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้า
และป้องกันการผูกขาด (กรณีน้ำยาชักฟอกโสมจะเข้าข่ายเป็นผงชักฟอกหรือไม่)

กรมการค้าภายในได้มีหนังสือ ที่ ๐๔๐๑/๑๒๔๔๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ประกาศคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ “ผงชักฟอก” เป็นสินค้าควบคุมชนิดหนึ่ง โดยอยู่ในหมวดของใช้ประจำบ้าน^๑ ต่อมาได้มีการผลิตสินค้าชนิดใหม่ออกสู่ตลาดในรูป น้ำยาชักฟอกโดยระบุในฉลากว่ามีคุณสมบัติเหมือนผงชักฟอก จึงมีปัญหาวาสินค้าดังกล่าวจะเข้าข่ายเป็น “ผงชักฟอก” ตามประกาศฉบับดังกล่าวหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) แล้ว เห็นว่า คำว่า “ผง” และ “น้ำ” นั้นเป็นที่เห็นได้อยู่ในตัวว่ามีลักษณะและความหมายแตกต่างกันและ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “ผง” หมายถึง สิ่งที่จะเอี๊ยด และ “น้ำ” หมายถึง ธาตุประกอบมีลักษณะเหลว ส่วนคำว่า “น้ำยา” หมายถึง สิ่งที่เหมาะสมเป็นน้ำ เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “ผง” และ “น้ำยา” แล้ว จะเห็นว่าคำทั้งสองมีความหมายไม่เหมือนกัน ดังนั้น น้ำยาชักฟอกจึงไม่เป็นผงชักฟอกตามประกาศคณะกรรมการดังกล่าว และปรากฏว่าในขณะที่กำหนดให้สินค้าชนิดใดเป็นสินค้าควบคุมตามประกาศคณะกรรมการกลาง กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น มีน้ำยาชักฟอกชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติเหมือนผงชักฟอกผลิตออกมาจำหน่ายเป็นสินค้าอยู่แล้ว คณะกรรมการก็ได้กำหนดให้น้ำยาชักฟอกเป็นสินค้าควบคุม จึงย่อมเห็นเจตนารมณ์ได้ว่าไม่ประสงค์จะควบคุมถึงสินค้าที่เป็นสิ่งฟุ้งเฟ้อหรือไม่จำเป็นแก่การครองชีพ ดังนั้น จะแปลขยายความไปถึงสินค้าที่มีคุณภาพหรือการใช้ได้ผลเช่นเดียวกันหาได้ไม่ มิฉะนั้น คำว่า “ผง” ในสินค้าชนิดอื่นก็อาจขยายความไปถึงสิ่งที่เป็นน้ำได้ด้วย เช่น น้ำตาลทราย ขยายความเป็นน้ำเชื่อม น้ำหวาน หรือนมผงขยายความไปถึงนมที่ผสมน้ำด้วย อันย่อมจะทำให้สับสนในการกำหนดมาตรการควบคุม และโดยที่พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา (มาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๔๔) การตีความจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด

^๑ ๔. หมวดของใช้ประจำบ้าน

๔.๑ สบู่

๔.๒ ผงชักฟอก

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์
(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๖๕